EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

28. september 2006 *

Liidetud kohtuasjades C-282/04 ja C-283/04,

mille ese on EÜ artikli 226 alusel vastavalt 30. juunil ja 1. juulil 2004 esitatud liikmesriigi kohustuste rikkumise hagid,

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: H. Støvlbæk, A. Nijenhuis ja S. Noë, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

hageja,

versus

Madalmaade Kuningriik, esindajad: H. G. Sevenster, J. van Bakel ja M. de Grave,

kostja,

* Kohtumenetluse keel: hollandi.

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja esimees P. Jann (ettekandja), kohtunikud K. Schiemann, N. Colneric, K. Lenaerts ja E. Juhász,

kohtujurist: M. Poiares Maduro,
kohtusekretär: R. Grass,

olles 6. aprilli 2006. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Euroopa Ühenduste Komisjon palub oma hagiavaldustes Euroopa Kohtul tuvastada, et kuna Madalmaade Kuningriik on Koninklijke KPN NV ja TPG NV põhikirjades säilitanud teatavad sätted, mille kohaselt kuulub Madalmaade riigile nende äriühingute aktsiakapitalis eriline aktsia, mis annab sellele riigile erilised õigused kiita heaks kõnealuste äriühingute pädevate organite tehtud otsused, siis on Madalmaade Kuningriik rikkunud EÜ artiklitest 56 ja 43 tulenevaid kohustusi.

Õiguslik raamistik

2 Vastavalt Madalmaade tsiviilseadustiku (Burgerlijk Wetboek; edaspidi „Burgerlijk Wetboek") artiklile 2:8 reguleerivad erilise aktsia omaniku õiguste teostamist mõistlikkuse ja õigluse põhimõtted. Selle sätte kohaselt:

„1. Juriidiline isik ning isikud, kes osalevad seaduse või põhikirja alusel selle äriühingu tegevuses, peavad üksteise suhtes tegutsema kooskõlas mõistlikkuse ja õigluse põhimõtetega.

2. Nende isikute vahel seaduse, tava, põhikirja, määruse või dekreedi alusel kehtiv eeskiri ei ole kohaldatav, kui selline eeskiri on kõiki asjaolusid arvesse võttes mõistlikkuse ja õigluse kriteeriumidelt vastuvõetamatu."

3 Burgerlijk Wetboeki artikkel 2:92 sätestab:

„1. Kui põhikiri ei sätesta teisiti, tulenevad kõikidest aktsiatest vastavalt nende nimiväärtusele ühesugused õigused ja kohustused.

[...]

3. Põhikirjas võib sätestada, et teatavatest aktsiatest võivad tuleneda põhikirjas kirjeldatud erilised äriühingu kontrollimisega seotud õigused."

Asjaolud ja kohtueelne menetlus

4 1989. aastal kujundati Madalmaade riiklik posti-, telegraafi- ja telefoniettevõtja ümber aktsiaseltsiks nimega Koninklijke PTT Nederland NV (edaspidi „PTT").

5 PTT osalise erastamise käigus, kui 1994. aastal müüdi esimene osa aktsiaid, mis moodustasid 30% PTT aktsiakapitalist, ning seejärel 1995. aastal järgmine osa aktsiaid, mis moodustasid 20% PTT aktsiakapitalist, muudeti kõnealuse ettevõtja põhikirja, et viia Madalmaade riigi kasuks sisse eriline aktsia, nn *golden share* (kuldaktsia).

6 1998. aastal läbiviidud PTT jagunemisel tekkisid kaks iseseisvat äriühingut, so Koninklijke KPN NV (edaspidi „KPN") telekommunikatsiooniteenuste osutamiseks ning TNT Post Groep NV, hiljem TPG NV (edaspidi „TPG") postiteenuste osutamiseks.

7 Nimetatud jagunemise käigus muudeti Madalmaade riigile PTT-s kuuluvat erilist aktsiat nii, et Madalmaade riik omandas erilise aktsia mõlemas uues äriühingus (edaspidi „kõnealused erilised aktsiad").

8 Põhimõtteliselt võiks Madalmaade riik võõrandada talle kuuluvad erilised aktsiad asjaomasele äriühingule või mõnele teisele ostjale. Viimasel juhul peaks vastavalt KPN-i ja TPG põhikirjade artiklile 17 kinnitama aktsiate ülekandmist kõnealuse äriühingu juhatus ning järelevalvenõukogu.

9 Kõnealustest erilistest aktsiatest tulenevad Madalmaade riigile erilised õigused kiita eelnevalt heaks mõlema äriühingu organite otsused, mis puudutavad järgmisi küsimusi:

— äriühingu aktsiate väljalaskmine (KPN-i ja TPG põhikirjade artikli 12 lõiked 1, 2 ja 4);

— tavaliste aktsionäride eelisõiguse piiramine või tühistamine (KPN-i ja TPG põhikirjade artikli 13 lõige 3);

— äriühingu poolt oma aktsiate, mis moodustavad lihtaktsiatest koosnevast aktsiakapitalist üle 1%, omandamine või võõrandamine (KPN-i ja TPG põhikirjade artikli 15 lõige 3);

— erilise aktsia tagasivõtmine (KPN-i ja TPG põhikirjade artikli 16 lõige 3);

— KPN Telecom BV või PTT Post Holdings BV (või Madalmaade postiseaduse (Postwet) artikli 4 lõike 1 tähenduses mõne teise juriidilise isiku) aktsiatest tuleneva hääleõiguse teostamine seoses ettepanekutega lõpetamiseks, ühinemiseks või jagunemiseks, oma aktsiate omandamiseks ning nimetatud äriühingute üldkoosoleku pädevuse osas põhikirja muutmiseks eespool märgitud valdkondades (KPN-i ja TPG põhikirjade artikli 25 lõike 3 punkt a);

— investeeringud, mis vähendavad äriühingu omakapitali tema konsolideeritud bilansi järgi alla 30% KPN-i koguvaradest (KPN-i põhikirja artikli 25 lõike 3 punkt b) või alla 15% TPG koguvaradest (TPG põhikirja artikli 25 lõike 3 punkt b);

— dividendide väljamaksmine äriühingu aktsiatena ja/või reservide arvelt (KPN-i ja TPG põhikirjade artikkel 36);

— ühinemine või jagunemine (KPN-i ja TPG põhikirjade artikli 47 lõike 2 punkt a);

— äriühingu lõpetamine (KPN-i ja TPG põhikirjade artikli 47 lõike 2 punkt b);

— äriühingu põhikirja muutmine (KPN-i ja TPG põhikirjade artikli 47 lõike 2 punkt c) eelkõige järgmistes küsimustes:

  — äriühingu tegevusala, niivõrd kui selle muutmine on seotud kasutusõiguste ja lubade kasutamisega;

  — äriühingu aktsiakapital ning aktsiate liigid, niivõrd kui kavatsetakse äriühingu kasumi ja/või vara arvel või erilise aktsia või B-eelisaktsiate kustutamiseks lasta välja uut liiki aktsiaid, aktsiatähti või muid aktsionäride õigusi;

— erilise aktsia võõrandamine ja

— erilisest aktsiast KPN-i ja TPG põhikirjade artiklite 12 ja 13, artikli 15 lõike 3, artikli 25 lõike 3, artikli 36 ja artikli 47 lõike 2 alusel tulenevate õiguste muutmine ning

— põhimõtteliselt kõik muudatused, mis on seotud erilisest aktsiast tulenevate õiguste piiramise või kitsendamisega või nende õigustega vastuollu minemisega.

10 Madalmaade riik kohustus „Afspraken op Hoofdlijnen KPN en TPG" (KPN-i ning TPG-ga sõlmitud kokkulepe) alusel esiteks kasutama KPN-is omatavat erilist aktsiat üksnes siis, kui seda nõuavad tema kui suuraktsionäri huvid, ning teiseks kasutama TPG-s omatavat aktsiat üksnes siis, kui seda nõuavad tema kui suuraktsionäri huvid või kui see on vajalik universaalpostiteenuse tagamisega seotud üldiste huvide kaitseks. Peale selle kohustus Madalmaade riik nendest erilistest aktsiatest tulenevaid õigusi mitte kasutama selleks, et kaitsta asjaomaseid äriühinguid kontrollisuhete soovimatu muutumise eest.

11 Alates 1998. aastast kuni põhjendatud arvamuses määratud tähtaja lõpuni, so 6. aprillini 2003, vähendati Madalmaade riigi tavalist osalust järk-järgult ligikaudu 20%-ni KPN-is ning 35%-ni TPG-s.

12 Pärast seda kui komisjon oli Madalmaade Kuningriigile andnud võimaluse esitada oma märkusi, saatis komisjon 6. veebruaril 2003 sellele liikmesriigile kaks põhjendatud arvamust, märkides, et Madalmaade riigile äriühingutes KPN ning TPG kuuluvad erilised aktsiad on tema arvates vastuolus EÜ artikli 56 lõikega 1 ning EÜ artikliga 43. Komisjon kutsus liikmesriiki üles kahekuulise tähtaja jooksul täitma

ühenduse õigusest tulenevaid kohustusi põhjendatud arvamuste järgimiseks. Kuna komisjon ei rahuldunud Madalmaade valitsuse vastustega viimase 28. aprilli 2003. aasta kirjades, esitas komisjon käesoleva hagi.

13 Esimese koja presidendi 23. novembri 2005. aasta määrusega liideti kohtuasjad C-282/04 ja C-283/04 suulise menetluse ja kohtuotsuse tegemise huvides.

Hagid

14 Kummagi hagi toetuseks esitab komisjon kaks väidet, mis puudutavad peamiselt EÜ artikli 56 lõike 1 ning artikli 43 rikkumist põhjusel, et Madalmaade Kuningriik omab äriühingutes KPN ja TPG kahte kõnealust erilist aktsiat, mis tagavad talle erilised õigused kiita eelnevalt heaks nende mõlema äriühingu organite teatavad otsused.

Väited EÜ artikli 56 lõike 1 rikkumise kohta

Poolte argumendid

15 Komisjon väidab, et kõnealused erilised aktsiad kujutavad endast kapitali vaba liikumise piiranguid EÜ artikli 56 lõike 1 tähenduses ning et neist aktsiatest tulenevad erilised õigused, isegi kui nende eesmärgiks oleks kaitsta üldiseid huve, on igal juhul ebaproportsionaalsed.

16 Madalmaade valitsus vaidleb komisjonile vastu, leides, et kõnealused aktsiad ei kujuta endast kapitali vaba liikumise piiranguid. Neid aktsiaid ei saa käsitleda EÜ artikli 56 lõike 1 rakendusalasse kuuluvate „riiklike meetmetena". Lisaks sellele ei mõjuta need aktsiad kõnealustes äriühingutes aktsiate omandamist, vaid üksnes teatavaid otsuseid seoses nende äriühingute juhtimisega. Aktsiate eesmärk ei ole takistada investoritel osaluste omandamist nendes äriühingutes ning need ei ole tegelikult mingil moel heidutanud investeeringuid tegemast. Isegi kui kõnealuste eriliste aktsiate ning investeerimisotsuse vahel peaks olema seos, oleks see siiski nii juhuslik ning kaudne, et seda ei saa käsitleda kapitali vaba liikumise piiranguna.

17 Teise võimalusena väidab Madalmaade valitsus, et talle TPG-s kuuluv eriline aktsia on igal juhul põhjendatud üldiste huvide, st universaalpostiteenuse tagamise tungiva vajadusega.

Euroopa Kohtu hinnang

— Piirangute olemasolu

18 Tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt keelab EÜ artikli 56 lõige 1 üldiselt kapitali liikumise piirangud liikmesriikide vahel (vt selle kohta eelkõige Euroopa Kohtu 4. juuni 2002. aasta otsus kohtuasjas C-483/99: komisjon *vs.* Prantsusmaa, EKL 2002, lk I-4781, punktid 35 ja 40, ning 13. mai 2003. aasta otsus kohtuasjas C-98/01: komisjon *vs.* Ühendkuningriik, EKL 2003, lk I-4641, punktid 38 ja 43).

19 Kuna EÜ asutamislepingus ei ole määratletud mõistet „kapitali liikumine" EÜ artikli 56 lõike 1 tähenduses, on Euroopa Kohus eelnevalt omistanud nõukogu 24. juuni 1988. aasta direktiivile 88/361/EMÜ asutamislepingu artikli 67 (Amsterdami lepinguga tühistatud säte) rakendamise kohta (EÜT L 178, lk 5; ELT eriväljaanne 10/01, lk 10) lisatud nomenklatuurile indikatiivse tähenduse. Seega on kapitali liikumiseks EÜ artikli 56 lõike 1 tähenduses eelkõige otseinvesteering, mis tehakse ettevõtjas aktsiate omamisena osaluse kujul, mis loob võimaluse osaleda mõjusalt ettevõtja juhtimises ja kontrollimises (edaspidi „otseinvesteeringud"), ning väärtpaberite omandamine kapitaliturgudel ainsa kavatsusega teha finantspaigutus, soovimata mõjutada ettevõtja juhtimist ja kontrolli (edaspidi „portfelliinvesteering"; vt selle kohta Euroopa Kohtu 16. märtsi 1999. aasta otsus kohtuasjas C-222/97: Trummer ja Mayer, EKL 1999, lk I-1661, punkt 21, ning eespool viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* Prantsusmaa, punktid 36 ja 37, ning kohtuotsus komisjon *vs.* Ühendkuningriik, punktid 39 ja 40).

20 Nende mõlema investeerimisvormi osas täpsustas Euroopa Kohus, et „piiranguteks" EÜ artikli 56 lõike 1 tähenduses võib rühmitada siseriiklikke meetmeid, mis võivad takistada või piirata aktsiate omandamist asjaomastes ettevõtjates või mis võivad heidutada teiste liikmesriikide investoreid investeerimast nende ettevõtjate aktsiakapitali (vt selle kohta eelkõige eespool viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* Prantsusmaa, punkt 41; 2. juuni 2005. aasta otsus kohtuasjas C-174/04: komisjon *vs.* Itaalia, EKL 2005, lk I-4933, punktid 30 ja 31, ning 19. jaanuari 2006. aasta otsus kohtuasjas C-265/04: Bouanich, EKL 2006, lk I-923, punktid 34 ja 35).

21 Käesolevas asjas tuleb sedastada, et kõnealused erilised aktsiad kujutavad endast EÜ artikli 56 lõikes 1 sätestatud kapitali vaba liikumise piiranguid.

22 Selles osas tuleb esmalt märkida, et kõnealuste eriliste aktsiate sisseviimine KPN-i ja TPG põhikirjadesse toimus nende kahe äriühingu erastamise käigus Madalmaade riigi vastuvõetud otsuste alusel, selleks et säilitada teatav hulk erilisi põhikirjalisi

õigusi. Seetõttu tuleb vastupidi Madalmaade valitsuse väidetule käsitleda nimetatud aktsiaid riiklike meetmetena, mis jäävad EÜ artikli 56 lõike 1 kohaldamisalasse.

23 Edasi tuleb sedastada, et kõnealused erilised aktsiad võivad heidutada teiste liikmesriikide investoreid investeerimast KPN-i ja TPG-sse.

24 Nende eriliste aktsiate tõttu sõltub Madalmaade riigi eelnevast heakskiidust hulk KPN-i ja TPG organite väga tähtsaid juhtimisotsuseid, mis puudutavad mõlema äriühingu tegevust ja ka nende ülesehitust (eelkõige küsimused seoses ühinemise, jagunemise või lõpetamisega). Nagu komisjon on õigesti märkinud, on esiteks Madalmaade riigil kõnealuste eriliste aktsiate abil võimalik avaldada KPN-i ja TPG juhtimisele mõju, mis ei ole aga tema investeeringu ulatuse tõttu õigustatud ning on tunduvalt suurem kui mõjuõigus, mille ta võiks oma tavalise osaluse alusel nendes äriühingutes saada. Teiseks piiravad nimetatud aktsiad teiste aktsionäride mõju võrreldes nende osaluse suurusega KPN-is ja TPG-s.

25 Peale selle võib erilisi aktsiaid tagasi võtta üksnes Madalmaade riigi nõusolekul.

26 Allutades sellise tähtsusega otsuste tegemise Madalmaade riigi eelnevale heakskiidule ning piirates seetõttu teiste aktsionäride võimalusi osaleda mõjusalt asjaomase äriühingu juhtimises, võivad sellised aktsiad otseinvesteeringuid negatiivselt mõjutada.

27 Kõnealustel erilistel aktsiatel võib samuti olla hoiatav mõju portfelliinvesteeringutele KPN-i ja TPG-sse. Kui Madalmaade riik keeldub heaks kiitmast olulist otsust, mille asjaomase äriühingu organid esitasid talle kui äriühingu huvidele vastava, võib see mõjutada kõnealuse äriühingu aktsiate (börsi)väärtust ning järelikult selliste aktsiate investeerimisatraktiivsust.

28 Seega riisiko, et Madalmaade riik teostab oma erilisi õigusi selliste huvide järgimisel, mis ei vasta asjaomase äriühingu majanduslikele huvidele, võib heidutada otseinvesteeringute või portfelliinvesteeringute tegemist sellesse äriühingusse.

29 Viimaks tuleb märkida, et vastupidiselt Madalmaade valitsuse väidetule ei ole kõnealused piiravad mõjud liiga juhuslikud ega liiga kaudsed selleks, et kujutada endast kapitali vaba liikumise piirangut.

30 Nimelt ei saa välistada, et Madalmaade riik teostab teatavate kindlate asjaolude esinemisel oma erilisi õigusi, et kaitsta üldisi huve, mis võivad olla vastuolus asjaomase äriühingu majanduslike huvidega. Seega on kõnealused erilised aktsiad seotud reaalse riisikoga, et Madalmaade riik blokeerib otsuseid, mida pooldavad kõnealuste äriühingute organid nende äriühingute huvidele vastavatena.

31 Eespool toodut arvesse võttes kujutavad kõnealused erilised aktsiad endast piiranguid EÜ artikli 56 lõike 1 tähenduses.

— Piirangute võimalik põhjendatus

32 Kapitali vaba liikumist võib siseriiklike meetmetega piirata põhjustel, mis on nimetatud EÜ artiklis 58, või ülekaaluka üldise huvi tõttu (vt selle kohta Euroopa Kohtu 7. septembri 2004. aasta otsus kohtuasjas C-319/02: Manninen, EKL 2004, lk I-7477, punkt 29), kui ei leidu ühenduse ühtlustamismeedet, mis näeks nende huvide kaitseks ette vajalikud meetmed (vt selle kohta teenuste vaba osutamise kontekstis Euroopa Kohtu 15. juuni 2006. aasta otsus kohtuasjas C-255/04: komisjon *vs.* Prantsusmaa, EKL 2006, lk I-5251, punkt 43 ja viidatud kohtupraktika).

33 Ühendusepoolse ühtlustamise puudumisel kuulub põhimõtteliselt liikmesriikide pädevusse otsustada, millisel tasemel nad seesuguseid õigustatud huve kaitsevad ning kuidas nad selle taseme saavutavad. Seevastu võivad nad tegutseda vaid asutamislepinguga etteantud piirides, arvestades eelkõige proportsionaalsuse põhimõtet, mis nõuab, et võetavad meetmed oleksid taotletava eesmärgi saavutamiseks sobivad ega läheks kaugemale sellest, mis on eesmärgi saavutamiseks vajalik (vt selle kohta Euroopa Kohtu 4. juuni 2002. aasta otsus kohtuasjas C-503/99: komisjon *vs.* Belgia, EKL 2002, lk I-4809, punkt 45).

34 Käesolevas asjas tuleb komisjoni väidete põhjendatuse hindamiseks seega uurida, kas kõnealuste eriliste aktsiate — millest tulenevad erilised õigused kiita eelnevalt heaks KPN-i ja TPG organite tehtud teatavad juhtimisotsused — olemasolu võib põhjendada ühega käesoleva otsuse punktis 32 viidatud asjaoludest ning kas need meetmed on taotletavate eesmärkidega proportsionaalsed.

35 KPN-is Madalmaade valitsusele kuuluva erilise aktsia osas ei too viimane esile mitte ühtegi üldise huviga seotud eesmärki, mis võiks põhjendada selle aktsia olemasolu.

36 Nendel asjaoludel on kohtuasjas C-282/04 esitatud esimene väide EÜ artikli 56 lõike 1 rikkumise kohta põhjendatud.

37 TPG-s Madalmaade valitsusele kuuluva erilise aktsia kohta väidab viimane, et kõnealune aktsia on vajalik universaalpostiteenuse tagamiseks ning täpsemalt selleks, et tagada TPG maksejõulisus ning järjepidevus, kuna TPG on ainus ettevõtja, kes suudab käesoleval ajal Madalmaades osutada kõnealust universaalteenust seaduses sätestatud tasemel.

38 Selles osas tuleb märkida, et sellise üldistes huvides osutatava teenuse nagu universaalpostiteenus tagamine võib kujutada endast põhjust ülekaalukaks üldiseks huviks, millega võib põhjendada kapitali vaba liikumise takistamist (vt analoogiline Euroopa Kohtu 20. juuni 2002. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-388/00 ja C-429/00: Radiosistemi, EKL 2002, lk I-5845, punkt 44).

39 Siiski ületab kõnealune eriline aktsia seda, mis on vajalik universaalpostiteenuse osutaja maksejõulisuse ning järjepidevuse tagamiseks.

40 Nagu kohtujurist on õigesti märkinud oma arvamuse punktides 38 ja 39, tuleb esiteks sedastada, et erilised õigused, mis kuuluvad TPG-s Madalmaade riigile, ei ole piiritletud TPG tegevusega universaalpostiteenuse osutamisel. Teiseks ei tugine nende eriliste õiguste teostamine mitte ühelegi täpsele kriteeriumile ning nende õiguste teostamist ei pea põhjendama, mis muudab aga tõhusa kohtuliku kontrolli võimatuks.

41 Eespool toodut arvesse võttes on kohtuasjas C-283/04 esitatud esimene väide EÜ artikli 56 lõike 1 rikkumise kohta põhjendatud.

Väited EÜ artikli 43 rikkumise kohta

42 Komisjon palub samuti tuvastada, et kuna kõnealused erilised aktsiad ei takista üksnes otseinvesteeringuid ja portfelliinvesteeringuid KPN-i ja TPG-sse, vaid võivad neis mõlemas äriühingus takistada samuti omandamast kontrollosalust, st investeeringuid, mis annavad teatava mõju nende äriühingute juhtimisel ja kontrollil, siis on Madalmaade Kuningriik rikkunud EÜ artiklist 43 tulenevaid asutamisvabadusega seotud kohustusi (vt selles osas selles tähenduses Euroopa Kohtu 5. novembri 2002. aasta otsus kohtuasjas C-208/00: Überseering, EKL 2002, lk I-9919, punkt 77 ja viidatud kohtupraktika).

43 Nagu on märkinud kohtujurist oma arvamuse punktis 41, siis juhul, kui kõnealused erilised aktsiad toovad enesega kaasa asutamisvabaduse piiranguid, tulenevad need piirangud otseselt kapitali vaba liikumise eespool uuritud takistustest, millega nad on lahutamatult seotud. Kuna tuvastatud on EÜ artikli 56 lõike 1 rikkumine, siis ei ole vaja kõnealuseid meetmeid eraldi uurida asutamisvabadust reguleerivate asutamislepingu eeskirjade alusel (vt eelkõige Euroopa Kohtu 13. mai 2003. aasta otsus kohtuasjas C-463/00: komisjon *vs.* Hispaania, EKL 2003, lk I-4581, punkt 86).

44 Eespool toodut arvesse võttes tuleb sedastada, et kuna Madalmaade Kuningriik on KPN-i ja TPG põhikirjades säilitanud teatavad sätted, mille kohaselt kuulub Madalmaade riigile nende äriühingute aktsiakapitalis eriline aktsia, mis annab sellele riigile erilised õigused kiita heaks nimetatud äriühingute organite teatavad juhtimisotsused, mis ei ole piiratud juhtumitega, kus kõnealuse riigi sekkumine on vajalik Euroopa Kohtu tunnustatud üldise huvi ülekaalukatel põhjustel ning TPG puhul universaalpostiteenuse säilitamise tagamiseks, siis on Madalmaade Kuningriik rikkunud EÜ artikli 56 lõikest 1 tulenevaid kohustusi.

Kohtukulud

45 Kodukorra artikli 69 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna komisjon on kohtukulude hüvitamist nõudnud ja Madalmaade Kuningriik on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud Madalmaade Kuningriigilt välja mõista.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

1. **Kuna Madalmaade Kuningriik on Koninklijke KPN NV ja TPG NV põhikirjades säilitanud teatavad sätted, mille kohaselt kuulub Madalmaade riigile nende äriühingute aktsiakapitalis eriline aktsia, mis annab sellele riigile erilised õigused kiita heaks nimetatud äriühingute organite teatavad juhtimisotsused, mis ei ole piiratud juhtumitega, kus kõnealuse riigi sekkumine on vajalik Euroopa Kohtu tunnustatud üldise huvi ülekaalukatel põhjustel ning TPG NV puhul universaalpostiteenuse säilitamise tagamiseks, siis on Madalmaade Kuningriik rikkunud EÜ artikli 56 lõikest 1 tulenevaid kohustusi.**

2. **Mõista kohtukulud välja Madalmaade Kuningriigilt.**

Allkirjad